

dijná a vedecká disciplína sa rozvíjala najprv na pôde Katedry etnológie, od roku 2003 už na samostatnej Katedre porovnávacej religionistiky, ktorej vedúcim bol profesor J. Komorovský až do odchodu do dôchodku (2001).

Jeho celoživotné dielo bolo ocenené v roku 2008 udelením Ceny predsedu Národnej rady Slovenska za humanitné vedy a kultúru.

Kornélia Jakubíková

PhDr. JOZEF UŠAK

*1938 – †2006

Jozef Ušák ukončil štúdium odboru národopis v Bratislave roku 1969 a začal svoje pôsobenie na vtedajšej Katedre etnografie a folkloristiky. V pozícii odborného asistenta katedry prednášal najmä témy z materiálnej kultúry, predovšetkým problematiku staviteľstva a bývania. Výskum sídelných foriem a stavbnej kultúry sa stal aj predmetom aj jeho vedeckej orientácie. Okrem svojej diplomovej práce spracoval túto tému vo viacerých štúdiách a kapitolách v regionálnych a lokálnych monografiách, ako vo vlastivednej monografii *Zamagurie* (1972), *Liptovská Teplička* (1973, kapitoly Odievanie, Rodinný a spoločenský život), *Ľud Hornádskej doliny* (1989) a ďalšie príspevky z regiónu Spiša (Architektúra spišských miest a jej odraz vo vidieckych stavbách – Slovenský národopis, 1977), regiónu Záhoria (*Morfológia sídiel na Záhorí* – Zborník SNM, 1983) a Gemera, z baníckych miest a oblastí (*K problematike zvláštnych foriem obydľia v rustikálnom prostredí* – Zborník SNM, 1985, *Zmeny v bývaní handlovských baníkov* – 1978). Písal aj o etnografickom štúdiu robotníckych oblastí (Slovenský národopis, 1976), kultúrnom statuse robotníkov a roľníkov (1986), hospodárení neroľníkov na pôde (Zborník SNM, 1989). Sídelnej problematike všeobecne sa venoval v monotematickom zborníku (*Reťazové sídelné formy na Slovensku* – LSKO, 1974), konkrétne na urbanistickom vývoji Jura pri Bratislave (Venkovské mesto 2, 1987). Dotkol sa aj témy ľudových technických stavieb (zborník ŠÚPS, 1988, zborník SAS, 1989) a problematiky ochrany drevenej ľudovej architektúry (1995).

Ako pedagóg počas svojho viac ako 20-ročného pôsobenia (do roku 1991) formoval celú jednu generáciu profesionálnych etnografov. Popri prednáškach a seminároch, najmä k staviteľstvu, odevu, remeslám, metódam a technikám terénneho výskumu, sa venoval príprave študentských exkurzií, terénnej a muzeálnej praxe a výskumom v teréne. Špecializoval sa na dokumentáciu ľudovej materiálnej kultúry a jej fotografickému a filmovému zobrazeniu. Zaslúžil sa o organizo-

vanie medzinárodných študentských slovensko-poľských seminárov Bratislava – Poznaň v 70. rokoch 20. storočia.

Po odchode z katedry (pracoval vo vtedajšom Pamiatkovom ústave) sa venoval ochrane ľudovej architektúry, najmä na pôde ECOVAST-u, Európskej rady pre dedinu a malé mesto, ktorej roky predsedal.

Ladislav Mlynka

PhDr. Sylvia DILLNBERGEROVÁ, PhD.

*1947

Sylvia Dillnbergerová je absolventkou Katedry a etnografie Filozofickej fakulty UK. Po ukončení štúdia (roku 1971) sa venovala problematike ľudovej stravy. Na základe terénnych výskumov na Záhorí, v oblasti južného a východného Slovenska spracovala stravovaciu kultúru na Slovensku aj v širších kontextoch spoločenského a rodinného života. Získané poznatky publikovala formou vedeckých štúdií a kapitol vo vlastivedných monografiách (*Vajnory*, 1978; *Záhorská Bratislava*, 1986; *Rača*, 1989). Štúdium stravy rozšírila o problematiku stolovania a etikety (*Dotazník na výskum spôsobov a zvykov pri jedení a stolovaní*, 1979), ako aj o rozmer interetnických vzťahov v ľudovej strave v slovensko-ukrajinsko-rusínskom prostredí (*K štúdiu ľudovej stravy Ukrajincov-Rusínov na severovýchodnom Slovensku*, 1983) a slovensko-maďarskom prostredí (*Strava a etnická identifikácia v okolí Hurbanova*, 1989).

V rámci pedagogickej činnosti prednášala na dennom štúdiu k vybraným témam materiálnej kultúry (sociálne funkcie stravy, etiketa stravovanie, dejiny odievania, kultúrne tradície a turizmus), odborne viedla terénnu prax a bola školiteľkou a oponentkou diplomových a ročníkových prác a ŠVOČ.

Autorsky sa podieľala na koncipovaní *Etnografického atlasu Slovenska* (1990) a *Encyklopédie ľudovej kultúry Slovenska* (1995).

Značnú časť publikačnej činnosti tvoria aj vedecko-popularizačné články o tradičnej strave. Viaceré roky S. Dillnbergerová venovala organizačnej a odbornej práci vzdelávania seniorov Univerzity tretieho veku, ktoré sa od roku 1990 konajú aj na katedre. Až do odchodu do dôchodku zodpovedala za bohatý fotografický a textový dokumentačný materiál uložený v archíve katedry.

Magdaléna Paríková